

paseš“, ga vprašajo, „ovce ali zajce“? Toda ni se dal ugnati v kozji rog. Nekoliko pomisli in se odreže: „Ne vem, zakaj zajcev še nisem nikoli pasel!“ S tem odgovorom je prišel pri gospodu župniku v tak kredit, da se je preselil iz pastirske šole v pravo šolo in da je sedaj duhovni pastir v veliko zadovoljstvo sam sebi in svojim ljubim ovčicam.

„Internus.“

Spomini iz otročjih let.

(Piše L. Černej.)

18. Zrakoplav.

Naš oče so imeli nas otroke srčno radi. Če so le mogli, so nam pripravili kako veselje. Kedar so bili v bližnjem mestu, ali sploh kje z doma, so nam gotovo kaj kupili. Živo se tega spominjam iz svoje prve mladosti. — Navadno so mi prinesli žemljo ali rogec. Včasi — kedar so imeli več denarja — so mi kupili tudi kako igračico. Kaj čudo, da sem se vedno neizmerno veselil, kedar so bili oče namenjeni v mesto. In ko so šli, nisem imel ves dan miru: vedno me je ščegetalo in vznemirjalo tisto nebeško-bлаго čustvo, ki se imenuje up ali nada. Kolikokrat sem šel do vogla dedčeve hiše polukat, ali se že vračajo oče; kako nestrpno sem jih pričakoval!

Nekega dne pa so me vendar prehiteli, prej nego sem mislil, so se vrnili iz mesta. Hipno sem jih zagledal na dvorišču in presenečen sem vzkliknil: „Oče!“ — V levi roki so imeli neki zavitek, a z desnico so držali na niti rudečo kroglo, ki je plavala v zraku. „Kaj je to, oče?“ sem vprašal z začudenjem. Povedali so mi, da je zrakoplav, ki so ga za-me kupili.

Ko so odložili zavitek, poiskali so dolgo hodno nit in jo privezali k ovi. Popuščali so polagoma in rudeči mehur se je vzdigoval sam od sebe v zrak. Jaz nisem mogel verjeti svojim lastnim očem — zdelo se mi je, da sanjam. Dotlej sem opazoval, da sili in pade vsaka reč k zemlji, ako se izpusti, a ta krogla je šla naravnost kvišku! Oče pa so me kmalu prepričali, da je istina. Ovili so mi okoli roke nit, rekoč: „Tu-le imaš, pa drži, da ti ne ude!“ In imel sem v svoji oblasti to čudno stvar. Stiskal in držal sem nit tako, da mi je postajalo skoraj vroče.

Ne morem popisati, kako vesel sem bil. Nikdar mi ni napravila nobena igrača toliko radosti, kakor ta zrakoplav. — Ko sem ga doma že dovolj prevodil, šel sem ž njim k dedku. Bili so ravno v sadunosniku. Pokazal sem jim „zrakoplav“, kakor sem ga imenoval, (kajti „r“-u še moj jezik ni bil kos). Dedek so se nalašč čudili in jaz sem se še bolj veselil. — Imel pa sem kmalu grozno nepraviliko. Zrakoplav mi je zašel mej vejevje, da nisem mogel nikamor ž njim. Komaj se je posrečilo dobremu dedku, da so ga rešili. Tedaj sem ga pa nesel spet domov.

Kake pol ure sem ga še držal in vodil, potem pa sem ga privezal h kolesu svojega vozička. Šel sem v sobo — po daljšo nit. Ravno sem jo odvijal, kar zakriči zvonaj dekla: „Zrakoplav! Zrakoplav!“ Planem na dvorišče, a zrakoplava ni bilo več. Prost je plaval visoko v vzduhu proti zahodnji strani. Potegnili je bil menda veter in odtrgal nit.

Prvi trenutek nisem prišel do sape, potem pa sem kričal z obupnim glasom: „Pomagajte! Pomagajte! Primate ga!“ — Pa kdo bi ga bil prijel? Šel je naravnost nad zvonik župnijske cerkve. Upal sem, da se morebiti zaplete tam konec niti; nastal pa je spet veter in zrakoplav je hitel višje — črez goro. Nem sem zrl za njim: zdelo se mi je, da gledam, kako beži od mene moja sreča. — Ko mi je zginil izpred očij, sedel sem potrtno na prag in se milo razjokal.

Vse tolaženje je bilo zastoj. Še to ni nič pomagalo, da so mi oče obljubili, da mi kupijo o prvi priliki nov zrakoplav. — No, spanec me je pomiril in drugi dan nisem bil več tako žalosten.

Obljubljenega drugega zrakoplava nisem dobil. Oče najbrž niso naleteli več na takega prodajalca, ki jih le včasih nosi po mestih na prodaj. In bilo je dobro! Ne verjamem, da bi bil imel ž njim le približno tako veselje kakor s prvim. — —

19. Hude sanje.

Popisal sem že nekje najlepše sanje, kar sem jih imel kot otrok, da sta me vozila v vozičku angeljčka. Omenil pa sem tamkaj, da sem imel včasih tudi hude sanje. Evo jedne take!

Imeli smo hude svinje. Najhujši sta bili dve črni. Noben hlev ji skoraj ni držal, tako sta silili vun. Vedno sem trepetal, kedar sem moral mimo tistega svinjaka, iz katerega se je slišalo grozno kruljenje. Mislil sem si, ko bi mi pač dobili črni zveri.

Nekega dne ste res zopet iztrgali isti svinji stare duri in privreli na dvorišče. Takrat sem pač skočil, da sem skoraj prevrgel mater v veži.

Tisto noč se mi je sanjalo, da se mirno igram na dvorišču, kar prihrumite hudi svinji. Hočem zbežati, pa ne morem kmalu vstati. Ko sem po koncu, se svet udara pod menoj. In spredaj je visok plot. Poskušam in poskušam, pa ne morem črez. Pošasti vedno bliže. Vpijem iz vsega grla na pomoč.

Res sem v sanjah kričal. Oče so me slišali in vprašali, kaj da mi je, a ko ni nič pomagalo, prišli so k moji postelji. Stal sem baje na nji in hotel po zidu. V skrbeh, da bi ne padel, zgrabijo me oče za nogo, meni pa se je v sanjah zdelo, da me je svinja šavsnila. Vpil sem še hujše in plazil po steni. — Mati so mejtem napravljali luč.

Dolgo se ni očetu posrečilo, pomiriti me. Ko so me vendar premagali in zbudili, so hoteli vedeti, kaj je bilo. Povedal sem jim trepetaje, da ste me svinji hoteli. Nikakor se nisem mogel zavedeti, da so bile vse le sanje. Ko so oče trdili, da ni bilo svinj, dejal sem jim: „O, saj sta vas tudi hoteli, le pogledjte, kako ste krvavi!“ V sanjah sem jih bil najbrž udaril po nosu, da jim je kri curkoma tekla.

Vedno sem še trepetal in gledal po temnih kotih, misleč, da zdaj in zdaj skoči iz katerega strašna svinja. Tistokrat je morala vso noč goreti luč. Oče so me vzeli v svojo postelj in ko sem čez dolgo zopet zaspal, so me še morali večkrat prijeti, da jim nisem ušel. Vso noč mi niste dali nesrečni svinji miru.

Kmalu nato so ju prodali. Tedaj se mi je odvalil težek kamen od srca in brez skrbi sem se zopet poigraval na dvorišču; pa tudi v sanjah sem imel mir.

N e v i h t a .

(Prizor v naravi.)

Poglej ga, poglej gospodarja na dvorišču, kako ti je utihnil! Vse jutro je tolkel z belimi perotnicami, drgnil jih ob ostroge in tla, se razkoračil, pa pel tako, da je bil ded, sedeč na klopi pred hišo, že tega petja do grla sit in je pojal petelina v stran.

„Kje pa imaš svojo družino? A, tako! Tam v prsti se koplje! Kaj pa bo? Če se kokoši kopljejo v prsti — pravi ded — ni v zraku in na nebu vse prav. Nevihta bo nevihta!

Saj ni mogoče! Kaj bi tisto! Nebo je jasno kot ribje oko. Kako li bo nevihta? Iz jasnega vendar ne pride!

No, no, pa lastavice tudi letajo tako pri tleh! Slabo znamenje! Pes tam pred pragom molí jezik iz gobca, in sèm od gozda kos nekaj straši s sva-rečimi glasi, češ: „Čudno, čudno!“

Res je čudno. Vse kaže, da bi utegnila priti nevihta; a nebo se tako jasno smehlja . . . O, ne! Glej, že se prikazujejo mali oblaki po njem. Mre-žasto se križajo, naraščajo in se množé.

Zrak je nestrpno soparen. Vse zelenje, vsa rast sili do tal zbog palečih solnčnih žarkov.

Tam na polju se kadi za plugom in znoj teče oračem kot živini. Suša je, huda suša! Zemlja reží razpokana in skrajno žejna.

Vzduh je miren. Nobena sapica ne dahne. Malo trenutkov še, pa že pripleše južni veter po zraku. Podí se od cvetke do cvetke, hladno jo poljublja oč. Blagodejno si igra okoli čela sivega orača na polju in mu spreminja znojne kaplje v hlape, kakor bi mu jih poljubljal raz čelo. Od drevesa do drevesa hiti in pozibava veje njegove.

Mej tem so se oblaki nakopičili v grozeče, kakor gore velike skupine. Solnce je skrilo za njimi svoj obraz.

Temní se. Kar nekak somrak nastaja. Veter prihaja huji in krepkeji. Vedno je tišje in tišje v naravi, le veter se siloma zažene včasih po zraku, pa zopet utihne.

Kmalu začne vztrajno pihati in divjati vihar. V vrtincu vzdiguje listje in cestni prah v zrak, da se kakor oblaki vali po vzdušju. Drevje se upogiblje in stoka, veter tuli groznejše in groznejše.